

Symposium międzynarodowe

Terminy i relacje wokół chleba

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, al. Raławickie 14, 20-950 Lublin

26-27 sierpnia 2022

Organizatorzy

Instytut Językoznawstwa (KUL)

Centre d'Études Linguistiques – Corpus, Discours et Sociétés (UR CEL) Université Lyon III

Zarys problematyki

Cykl sympozjów "Terminy i relacje", organizowanych od 2011 roku, ma na celu utworzenie przestrzeni wymiany doświadczeń między specjalistami różnych dziedzin, językoznawców i tłumaczy, tak aby umożliwić wymianę doświadczeń odnośnie do terminologii i tłumaczenia tekstów specjalistycznych. Praca terminologa czy tłumacza wspierana jest narzędziami wypracowanymi w nowych technologiach, ale wymagają one adekwatnej metody analizy językoznawczej, aby uzupełnić i udoskonalić to wspomaganie, którego dzisiaj nie sposób ominąć.

Celem 6 edycji symposium z cyklu "Terminy i relacje" jest zwrócenie uwagi na wyrażenia językowe – dwujęzyczne terminologie i tłumaczenia – w zależności od różnych aspektów rzeczywistości (ziemska, ludzka, Boża) związanej z chlebem i jego miejsca we współczesnej kulturze narodów oraz ich historii.

Zboże i powstający z niego chleb od najdawniejszych czasów zajmują niezwykle ważne miejsce w życiu człowieka, bowiem zboże jest podstawą naszego codziennego pokarmu, tj. chleba, którym karmią się wszystkie pokolenia ludzi niezależnie od narodowości, kultury itd. Chleb jako jeden z fundamentów biologicznego istnienia człowieka stał się częścią dziedzictwa narodowego, jak i regionalnej tradycji, które przechowują zwyczaje związane z procesem jego otrzymywania: siewem i zbiorem zboża oraz pieczeniem i konsumpcją chleba. Dlatego też naturalne wydaje się zadawanie pytań zgrupowanych właśnie „wokół chleba”, o jego postrzeganie oraz sposób językowego wyrażania w następujących etapach: od siewu do zbiorów, od zboża do mąki, później zaś od mąki do chleba, i wreszcie od chleba do jego konsumpcji.

Symposium otwarte jest na ujęcie multidyscyplinarne, które za punkt wyjścia bierze komunikację językową specjalistów dziedzin związanych z chlebem: uprawą zbóż, piekarnictwem, prawem rolnym, botaniką, teologią. Aspekt kulturowy dotyczy twórczości literackiej i artystycznej wokół motywu chleba, który znajduje swój wyraz w literaturze i który jest przedmiotem badań z dziedziny idiomatyki. Symposium jest więc skierowane do językoznawców i terminologów, tłumaczy, specjalistów z określonego obszaru wiedzy.

Proponujemy zatem wybór tekstów do opracowania **dwujęzycznych terminologii** z następujących dziedzin specjalistycznych:

- uprawa zboża, zbiór plonów, wypiek chleba, piekarnie;
- krajowe prawo rolne i wiejskie;
- teksty prawne dotyczące chleba rzemieślniczego;
- teksty normatywne wspólnotowej polityki rolnej (WPR);
- teksty normatywne Kościoła katolickiego (prawo kanoniczne), teksty normatywne liturgii katolickiej oraz liturgii prawosławnej odnoszące się do Chleba Eucharystycznego.

Analizy językoznawcze kontrastywne w języku ogólnym:

- idiomatyka: ekosystem języka-kultury w ujęciu komparatywnym, analiza komparatywna przysłów i wyrażen idiomatycznych;
- wyrazy z dwujęzycznych tekstów porównywalnych odnoszące się do dożynek, do miejsca chleba w kulturze;
- nazwy metaforyczne z dziedziny botaniki inspirowane chlebem;
- wyrazy desygnujące chleb w Biblii i dziełach literackich.

Problemy teoretyczne językoznawstwa do omówienia w wyżej wymienionych dziedzinach:

1) Analizy językoznawcze kontrastywne wyrazów / terminów i jednostek frazeologicznych w języku i dyskursie, wydobytych z w/w tekstów:

- relacje znaczeniowe: struktury ontyczne / ontologiczne i znaczenie wyrazów / terminów, relacje nadrzędności hiperonimicznej i holonimicznej;
- polisemia, metafora, metonimia, itd.;
- wykładniki predykcji w językach i wielość ścieżek tworzenia nazw;
- tworzenie wyrazów / terminów (derywaty, wyrazy złożone, skróty itd.);
- zapożyczenia, kalki strukturalne i pojęciowe;
- jednostki frazeologiczne (kolokacje) i idiomatyczne (przysłowia, zwroty idiomatyczne).

2) Gatunki i typy tekstów (specjalistycznych, literackich):

- relacje wielowymiarowe między samymi terminami oraz ich zakotwiczenie w dyskursie specjalistycznym;
- warianty nazw, synonimy; warianty terminologiczne;
- metody analizy terminów z danego korpusu tekstów specjalistycznych równoległych i/lub porównywalnych, relacje między językiem ogólnym a językami specjalistycznymi;
- teksty marketingowe rynku piekarniczego oraz dotyczące kultury spożywania chleba.

3) Lingwistyka korpusowa:

- metody opracowania i analizy korpusów tekstów dwujęzycznych (równoległych, porównywalnych);
- tworzenie dwujęzycznych baz danych (preferowane są polsko-francuskie, ale też i inne kombinacje: francusko-angielskie, francuskie z językami romańskimi, francuskie z językami słowiańskimi itd.);
- przetwarzanie automatyczne terminów z dziedzin związanych z chlebem: wydobywanie terminologii, tworzenie dwujęzycznych baz terminologicznych i słowników specjalistycznych.

4) Problemy przekładoznawcze tekstów specjalistycznych i literackich:

- wariantywność, synonimia i ekwiwalencja terminów;
- tworzenie neologizmów: zapożyczenia, tworzenie wyrazów przez zmiany semantyczne lub za pomocą środków słotwórczych;
- strategie tłumaczeń kulturemów (egzotyzacja / udomowienie);
- tłumaczenie a adaptacja;
- tłumaczenie audiowizualne;
- tłumaczenie automatyczne, tłumaczenie wspomagane komputerowo;
- i inne.

Języki konferencji: francuski, polski, angielski

Zapraszamy do przesyłania **propozycji wystąpienia** (200-250 wyrazów) zawierającego wyraźnie sformułowany cel i zarys problematyki, ramy teoretyczne, metodologię, 5 wyrazów kluczowych, wybraną bibliografię (3-5 pozycji), imię i nazwisko oraz afiliację autora, adres elektroniczny do korespondencji. W terminie do **10 kwietnia 2022** na adres **lingrom@kul.pl** Każda propozycja będzie przedmiotem anonimowej oceny dwóch członków komitetu naukowego. Czas wystąpienia 15 min., a po nim 5 min. na dyskusję.

Przewidziana jest publikacja artykułów pokonferencyjnych po uprzednim poddaniu ich standardowej procedurze recenzowania (przez dwóch anonimowych recenzentów).

W zależności od sytuacji epidemicznej symposium odbędzie się stacjonarnie i/lub online.

Oplata konferencyjna zostanie podana w późniejszym terminie.

W każdym bądź razie koszty podróży i noclegu ponosi uczestnik konferencji.

Komitet Organizacyjny (w trakcie konstituowania się)

Dorota Śliwa PR (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) - przewodnicząca

Cecylia Galilej HDR (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) - sekretarz

Renata Krupa DR (Université de Lyon (Jean Moulin Lyon 3))

Muriel Waterlot HDR (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)

Rada Naukowa

Wiesław Bar OFMConv PR (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Polska)

Joanna Cholewa HDR (Uniwersytet w Białymstoku, Polska)

Christine Durieux PR émérite (Université de Caen-Normandie & ISIT-Paris, Francja)

Catherine Fuchs PR émérite (Laboratoire Lattice, ENS, Montrouge, Francja)

Cecylia Galilej HDR (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Polska)

Denis Jamet PR (Université de Lyon (Jean Moulin Lyon 3), Francja & Uniwersytet Arizony, USA)

Georges Kleiber PR émérite (Uniwersytet Strasburski, Francja)

Renata Krupa DR (Université de Lyon (Jean Moulin Lyon 3), Francja)

Ewa Pilecka HDR (Uniwersytet Warszawski, Polska)

Zoriana Piskozub HDR (Państwowy Uniwersytet Ivana Frankova we Lwowie, Ukraina)

Ranya Salameh DR (Katolicki Uniwersytet Ducha Świętego w Kaslik, Liban)

Frieda Steurs PR (Katolicki Uniwersytet w Lowanium / Antwerpen, Belgia)

Dorota Śliwa PR (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Polska)

Teresa Tomaszewicz PR (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

Vita Valiukienė DR (Uniwersytet Wileński, Litwa)

Witold Ucherek HDR (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

Daty:

Nadesłanie propozycji wystąpienia: 10 kwietnia 2022

Opinia Komitetu Naukowego: 30 kwietnia 2022

Konferencja: 26-27 sierpnia 2022

Nadesłanie propozycji artykułów (streszczenia) pokonferencyjnych: 30 października 2022

Opinia Komitetu Naukowego: 15 listopada 2022

Nadesłanie artykułów do recenzji: 15 grudnia 2022

Recenzje artykułów: 30 stycznia 2023

Nadesłanie artykułów do publikacji: 28 lutego 2023

Ukazanie się drukiem: druga połowa 2023